

ХЕМИЈА НА ИНТЕРНЕТУ

АЛЕКСАНДАР ДЕКАНСКИ, ВЛАДИМИР ПАНИЋ, ИХТМ – Центар за електрохемију, Београд и Драгана ДЕКАНСКИ, Галеника А.Д. – Институт, Земун
E-mail: dekanski@elab.tmf.bg.ac.yu, panic@elab.tmf.bg.ac.yu, dekanski@sezampro.yu

ПРЕТРАЖИВАЊЕ ЛИТЕРАТУРЕ IV

(www.CRCPress.com)

CRC Press је основан као *Chemical Rubber Company - CRC*, компанија која је производила лабораторијску опрему. Као бонус уз своје производе, 1913. године је купцима поклањала књижицу под насловом *Handbook of Chemistry and Physics*, која је имала 116 страница. Временом је издавачка делатност постала основна и једина делатност компаније, тако да је *CRC Press* данас највећи издавач приручника, енциклопедија и како сами кажу «есенцијалних података» из свих области природних и техничких наука. *CRC Handbook of Chemistry and Physics* је данас незамењива књига за сваког хемичара, физичара или инжењера у свету.

Основну страну *CRC Press* сајта чине, осим заглавља, и два рама: леви у којем је мени (садржи подменије *My CRC*, *Subjects*, *About CRC*, *Authors*, *Sales & Services*, *Electronic Products*, *CRCnetBASE*, *Taylor & Francis Group Companies*) са линковима ка појединим деловима сајта и десни у коме се приказују садржаји.

На сајту је могућа OnLine куповина свих издања компаније, као и приступ одређеним издањима, али је за то, наравно, неопходно регистровати се, односно отворити рачун (*Account*). То се чини преко подменија *My CRC* (опција *Manage My Account*). У првом кораку треба унети Е-mail (уместо имена) и лозинку, као и означити земљу одакле сте. У следећем кораку неопходно је дефинисати профиле (један *account* их може имати више) који садрже податке о адресама на које ће се слати купљена издања (*Shipping Address*) и рачуни (*Billing Address*), уколико се разликују. Плаћање се може вршити и кредитном картицом, за шта је неопходно дати и одговарајуће податке. Уколико се желе Е-mail информације о новим и допуњеним издањима неопходно је пријавити се на *Mailing List Subscription* и изабрати из којих области се желе такве информације (опција *Edit My Mailing List*).

У овире *My CRC* може се видети шта је од издања поручено (опција *View Shopping Cart*), видети и мењати садржај *Mailing List-e* (опција *Add me to your mailing list*), као и мењати подаци *Account-a*, те слати коментари и примедбе на садржај и изглед сајта (опција *Feedback*).

Публикације *CRC Press*-а које је могуће купити подељене су у 16 области (подмени *Subjects*), а између осталих наведене су и хемија, физика, инжењеринг, медицина, статистика и заштита околине. Кликом на одговарајућу област стиже се до странице која садржи информације о најновијим, најосновнијим и најтраженијим издањима из дате области, као и пречице ка подобластима и публикацијама у оквиру њих. За сваку публикацију дати су: слика корица, наслов, цена, **ISBN** и каталожки број. Кликом на малу сличицу «kolica» публикација се аутоматски убације на листу за наручивање (*Shopping Cart*) регистрованог посетиоца. Кликом на наслов или сличицу корице, долази се до странице са више детаља о публикацији, укључујући и кратак опис садржаја. На истој страници налазе се и основни подаци о другим публикацијама сличног или релевантног садржаја, до чијих се детаља може доћи на исти начин: кликом на наслов или сличицу корице.

Подмени *Electronic Products* садржи следеће опције:

Downloads & Updates

Technical Support

ATSDR(ATSDR'S Toxicological Profiles - Agency for Toxic Substances and Disease Registry - U.S. Public Health Service)

CRC Journals

Food Chemical News

Food Traceability Report

Handbook of Chemistry and Physics

IT KnowledgeBase Information on computing & networking! Journals, essential reference books & over 10,000 articles.

Obesity Policy Report

Pesticide & Toxic Chemical News

Polymers: A Property Database

За детаљнији опис и приказ свих опција подменија **Electronic Products** требало би много више простора и времена од ових који су нам на располагању, па ћемо навести само да је за сва издања неопходно претплатити се. Поступак претплате је сличан за сва издања, при чему се, на пример, претплата на **CRC Journals** и **Handbook of Chemistry and Physics** не може извршити *OnLine*, него само посредно, контактирањем одговарајуће службе. Уколико нисте претплатник, осим основних информација о издањима (области које покривају, упутства за ауторе, списак публикованих свезака и сл.), друге информације и садржаји су недоступни.

Подмени **CRCnetBASE**, као што му и име каже, садржи линкове ка базама података из разних области (хемија, инжењерство, заштита животне средине, храна и производња хране, право, информационе технологије, математика, медицина и статистика). Свака од области је подељена на више подобласти. Издања постоје, осим у класичном папирном, и у електронском облику (CD), а један део издања је могуће прегледати и *OnLine*. Куповина папирне или електронске верзије је могућа директно са самог сајта, док је за *OnLine* приступ неопходно контактирати издавача.

Треба напоменути да се до неких издања може доћи на више начина. Ако је одређена публикација доступна и у папирној и у електронској верзији, а по свом карактеру представља базу података, онда се до ње моћи доћи кроз подменије **Subjects**, **Electronic Products** и **CRCnetBASE**.

Претрага података на сајту (опција за претрагу се налази у горњем десном углу заглавља стране) је могућа на два начина:

- једноставно, на основу задате речи, или
- напредно, где се могу задати име публикације и аутора, каталошки и ISBN број, кључне речи, серија, дисциплина и издавач на које ће претрага бити ограничена.

Подменији **About CRC**, **Authors** и **Sales & Services** садрже детаље о самој компанији и сервисима које она нуди на свом сајту, детаљнија упутства за ауторе и потенцијалне купце, као и друге сличне опште информације.

На крају треба поменути и подмени који садржи линкове ка другим издавачима из **Taylor & Francis Group**, чији је члан и **CRC Press**.

Journal of the Serbian Chemical Society
www.shd.org.yu/JSCS/

Иако је у питању часопис Српског хемијског друштва, сматрамо да није на одмет да се читаоцима

ХЕМИЈСКОГ ПРЕГЛЕДА представи његово Интернет издање.

Како се ради о само једном часопису, не може се говорити о претраживању литературе у правом смислу речи, али је, у складу са могућностима Друштва и самог часописа, омогућена релативно једноставна претрага садржаја свих бројева часописа, и *уопште* приступ абстрактима и пуним текстовима објављених чланака.

Основна страна сајта часописа поред најосновнијих информација о самом часопису (имена уредника, области хемије које часопис покрива својим садржајем, **Abstracting & Indexing** и сл.), нуди посетиоцу и могућност пријављивања за сервис слања обавештења путем електронске поште о садржајима свезака часописа које су у припреми за штампу (*The pre-publication E-mail service*). Пријављивање се врши једноставним слањем електронске поруке на наведену адресу уз уношење скраћенице **JSCS** у *subject* поруке и навођење најосновнијих информација (име и презиме и адреса) у телу поруке.

На врху и дну странице налазе се линкови ка прегледу садржаја и абстраката часописа (**Contents and Abstracts**), ка страници за претраживање садржаја и абстраката (**Search JSCS**), детаљнијим информацијама о часопису (**Details about JSCS**) и страници са детаљним упутствима за ауторе (**Instructions for Authors**). Поред тога ту је и линк ка основној страници сајта Српског хемијског друштва.

На дну странице постоји и списак (са директним линковима) неких од најважнијих хемијских часописа у свету, односно издавача хемијске литературе.

Contents and Abstracts садржи линкове ка садржајима појединих волумена (годишња часописа), односно бројевима часописа. За волумене 60–62 и прва четири броја волумена 63 (1995.–1999. година), који су обележени жутом бојом, могуће је видети само садржаје и абстракте радова, а за све бројеве након тога (од броја 63(5)), који су обележени црвеном бојом, могуће је видети (или преузети) пуне текстове свих објављених радова у *pdf* формату. Најновији бројеви, који су у фази штампе, и за које је у том тренутку могуће видети само садржаје, обележени су сиво. До пуног текста неког чланка стиже се у три корака: прво се кликом на број часописа долази до његовог садржаја, а затим кликом на наслов рада у садржају до његовог абстракта. Изнад абстракта налази се линк ка *pdf* верзији чланка, облика:

To download this article click [here](#) 87 KB

У оквиру исте странице налази се и мали образац за приступ најједноставнијој претрази хемијске литературе из базе података **SCIRUS** (детаљно описана у броју 43(2), 2003. Хемијског прегледа), као и информација о већ поменутом *The pre-publication E-mail service*-у.

Search JSCS страница омогућава претрагу наслова и абстраката свих радова објављених у часопису почевши од волумена 62 (1997. година). У овом тренутку то је најједноставнија претрага која прове-

рава да ли се тражена реч налази у текстовима наслова и абстраката чланака публикованих у наведеном периоду. Одговор на упит даје информацију у којем броју часописа се помиње тражена реч, са директним линком ка одговарајућој страници.

Страница *Details about JSCS* пружа више информација о часопису, као што су: информација о импакт фактору према *Journal Citation Reports (JCR) of Sci Search (Science Citation Index - Expanded)*, име-

на чланова уређивачког одбора, *Abstracting & Indexing*, као и информације о претплати (како се претплатити и по којој цени).

На страници *Instructions for Authors* могу се наћи сви детаљи о начину припреме радова за публикавање у часопису. Између осталог наведен је и начин транскрипције литературних навода из руских извора. Са ове странице могуће је и преузети текст упутства за ауторе у *pdf* формату.

ВЕСТИ ИЗ СХД

ДОПУНА ПРОПОЗИЦИЈАМА ТАКМИЧЕЊА ИЗ ХЕМИЈЕ ЗА ШКОЛСКУ 2003/2004 ГОДИНУ

На основу успеха у овој години (према извештају који је публикован у броју 3. *Хемијског прегледа*, за 2003/2004 годину предвиђени број такмичара на републичком нивоу, по регионима износи:

VII разред	
Београд	4 + 1
Краљево	3+2
Лесковац	3+1

VIII разред	
Београд	4 + 1
Ужице	3+1
Краљево	3+2
Нови Сад	3+1

I разред средње	
Београд	4 + 1
Ниш	3+2
Краљево	3+1
Нови Сад	3+1

II разред средње	
Сомбор	3+1
Крагујевац	3+1
Нови Сад	3+2
Краљево	3+1

III/IV разред средње	
Ниш	3+2
Београд	4+2
Нови Сад	3+2
Лесковац	3+1
Ужице	3+1
Сомбор	3+1
Краљево	3+1

Сви остали региони у свим категоријама задржавају "стални" број такмичара, односно по три (Београд 4 такмичара), као што је то дато у пропозицијама такмичења које су у целости објављене у *Хемијском прегледу*, 42(4) (2001) стр. 92.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ II REGIONAL SYMPOSIUM "CHEMISTRY AND THE ENVIRONMENT"

18-21. ЈУНА 2003. ГОДИНЕ, КРУШЕВАЦ

ЦЕНТАР ЗА УСАВРШАВАЊЕ КАДРОВА АБХО ВОЈСКЕ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

ОРГАНИЗАТОРИ СИМПОЗИЈУМА:

Хемијска друштва из осам земаља (Словенија, Чешка, Словачка, Румунија, Бугарска, Македонија, Грчка, Кипар) и Србије и Црне Горе (Српско хемијско друштво, Хемијско друштво Црне Горе и Друштво физикохемичара Србије).

РЕАЛИЗАТОР:

Српско хемијско друштво

ПЛЕНАРНА ПРЕДАВАЊА:

Шест предавања. Предавачи из Русије, Грчке, Израела, Немачке, Норвешке и Словеније.